

Телекомунікаційні можливості дозволяють професорсько-викладацькому складу академії здобувати досвід для впровадження сучасних форм навчання на базі мультимедійних, комунікаційних та інших технологій, а також розробляти та впроваджувати елементи дистанційної освіти в навчальний процес, брати участь в телеконсультаціях та телеконференціях, що є в перспективі організації навчального процесу на кафедрі хірургії та трансплантології НМАПО імені П.Л. Шупика.

Висновок. 1. Сучасний розвиток медичної науки і практики обумовлює необхідність вносити корективи в підготовку та підвищення кваліфікації медичних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних стандартів.

2. Покращання рівня викладання хірургічних дисциплін можливе шляхом забезпечення наступності викладання теоретичного матеріалу та оволодіння практичними навичками шляхом дотримання принципів послідовності, логічності, цілеспрямованості та узгодженості навчального процесу з урахуванням передового міжнародного досвіду його організації.

3. Самостійна робота слухачів є основним методом активізації пізнавальної та практичної діяльності спеціалістів (зокрема, лікарів-хірургів), що сприяє їх клінічному мисленню.

4. Застосування інтерактивних технологій сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу слухачів з циклу тематичного удосконалення «Питання хірургії».

Список використаних джерел:

1. Вища медична освіта України на сучасному етапі / В.В. Лазоришинець, М.В. Банчук, О.П. Волосовець та [ін.] // Проблеми сучасної медичної науки та освіти. – 2008. – № 4. – С. 5–10.

2. Досвід впровадження телекомунікаційних лекцій у навчальний процес / І.Р. Мисула, С.І. Климнюк, О.П. Пашко та [ін.] // Медична освіта. – 2002. – № 2. – С. 69–70.

3. Чайковська О. Розроблення та впровадження мультимедійних програмно-педагогічних систем у навчальний процес / О. Чайковська // Вища освіта України. – 2004. – № 1 (11). – С. 102–106.

Сердюк О.П.

методист з музики та естетичних дисциплін,

Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

КУЛЬТУРА СПРИЙМАННЯ МУЗИКИ ШКОЛЯРАМИ: НОВИЙ ПОГЛЯД

Упровадження в заклади загальної середньої освіти концепції нової української школи спонукає до пошуку і впровадження нових педагогічних підходів, форм і методів роботи, які б відповідали розвитку особистості, сприяли розкриттю її духовних, розумових та естетичних якостей. У зв'язку з цим у процесі становлення підростаючого покоління зростає значення

музичного мистецтва, осягнення якого впливає на естетичне урівноваження суперечливих сторін навколишньої дійсності.

Музичне виховання відіграє важливу роль у естетичному й моральному уявленні про прекрасне і величне. Музика є найдивовижнішим, найтоншим засобом залучення до добра, краси, людяності.

Як відомо, музика – це мистецтво, яке відображає дійсність і впливає на людину за допомогою особливим чином організованих звукових послідовностей. Кожне мистецтво володіє своєю мовою. Музика, як мова звукових інтонацій, вирізняється серед них особливою емоційною глибиною. Першоджерелом музики є не лише оточуючий світ, а й сама людина, її духовний світ, характер, інтелектуальні й вольові якості. Музика несе в собі цілісний світогляд, їй властиво тотожно виразити переживання людини як рух, процес з усіма його змінами й відтінками, динамічними наростаннями і спадами, взаємопереходами емоцій і їх зіткненнями.

Говорячи про музику як явище духовного життя, не потрібно забувати також про її матеріальну основу: про акустичний феномен музики, про музику як явище матеріальної культури, нарешті, про відчуття і сприймання музики як продукту нейрофізіологічної активності організму [1].

Уміння слухати і чути музику не є вродженою якістю. Пізнавально-творчі можливості учнів розвиваються виключно у спілкуванні з музикою, у цілеспрямованому аналізі музичних творів, бо тільки власна діяльність є запорукою глибоких переживань, естетичної насолоди, високих художніх смаків і переконань [2]. Тому основним завданням музичного виховання учнів є формування активного образного сприймання музичних творів.

Сприймання музики в педагогічній науці розуміється як естетичне осягнення музичного явища в єдності його змісту і форми. Це, насамперед, осягнення художніх образів музичного твору й виражених у ньому емоцій і почуттів [3].

Існують різні підходи до формування культури сприймання музики, кожен вчитель відштовхується від певних уявлень учнів про музику. Розуміння музики як особливої мови змушує вчителя приділяти особливу увагу вивченню цієї мови, створенню в учнів уявлень про значення засобів музичної виразності. Теза про музику як мову емоцій апелює до зв'язків музики з життям, через які вона входить до свідомості людей. Формування культури сприймання музики спирається на методику в основі якої пробудження фантазії, уяви дитини шляхом малювання, створення «програм» до інструментальної музики.

На сьогодні вже можна констатувати факт поступового зниження загальної музичної культури суспільства, що виявляється у спрощенні музичного мислення, пасивно-споживацькому сприйманні музики на фоні постійного ускладнення музичної мови, зниження емоційної чутливості молодого покоління і притупленні його сприймання взагалі. Причиною тому є не лише сучасні умови життя і сучасна естетика, але й, більшою мірою, недоліки в самій суті музичної освіти (особливо початкової) в Україні.

Одна з центральних установок музичної педагогіки на сьогодні, зважаючи на специфічні саме для художньої діяльності засоби вираження певного змісту, – це навчити розуміти музику як мистецтво інтонуючого смислу [4].

Схильність до музики, як і до будь-якого виду мистецтва, притаманна кожній людині. Але завдяки деякій різниці у структурі музичності вплив музики на різних слухачів не буває однаковим. Один і той же музичний твір може по-різному вплинути на різних учнів, оскільки в процесі його сприймання їхні специфічні особливості в структурі музичності відіграють провідну роль під час отримання відносно різної інформації [5]. Ось тому з метою досягнення оптимальних результатів формування культури сприймання музики необхідно мати чітке уявлення про особливості музичності школярів. Тоді у такій ситуації можливо хоча б частково передбачити характер впливу на учнів того чи іншого музичного твору, а звідси – визначити, на якій музиці і якими методами найбільш ефективно проводити процес подальшого музичного виховання.

Отже, головний шлях формування культури сприймання музики полягає у збагаченні школярів художнім і емоційним досвідом, у розвитку образного мислення та творчого потенціалу особистості, а для цього необхідно створити такі умови, які б забезпечували адекватне сприймання музичних творів.

Список використаних джерел:

1. Алиев Ю.Б. Настольная книга школьного учителя-музыканта. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 336 С.: ноты. – (Б-ка учителя музыки).
2. Абдуллин Э.Б. Методика музыкального образования: Учебник для студ. высш. пед. заведений / Э.Б. Абдуллин, Е.В. Николаева; под общей редакцией И.И. Ройтерштейна. – М.: Музыка, 2006. – 336 с.
3. Выготский Л.С. Психология искусства / Предисл. А.Н. Леонтьева; Комментар. Л.С. Выготского, В.В. Иванова; Общ.ред. В.В. Иванова. – 3-е изд. – М.: Искусство, 1986. – 573 с.
4. Кабалевский Д.Б. Основные принципы и методы программы по музыке для общеобразовательной школы // Музыкальное воспитание в СССР, – М., 1978, – Вып. I. – С. 89.
5. Костюк О.Г. Сприймання музики і художня культура слухача. «Наукова думка» Київ, 1965. – С. 121.